

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

**Jacobi Sadoleti Card. Et Episcopi Carpentoractensis Viri
Disertissimi, Opera quæ exstant omnia**

Sadoleto, Jacopo

[Francofurti], 1607

III. Iac. Sadoletvs Episc. Carp. Iohanni Saluiato Cardinali S.P.D.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-69244](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-69244)

et rusticum missionem, nec minas formidinesque probo, quibus
 humanam mentes à voluntate obtemperandi potius abducun-
 tur. Ecclesiastica mansuetudine agendum cum illis est: id quod
 etiam magis puto profuturum. De quo si tibi videbitur, ut cum
 summo Pontifice loquar, aliquidque ad me quam primum re-
 scribas, quem tu iam pridem exoptare videris, agnosco equidem be-
 nivolentiam tuam. Veruntamen confirmo tibi, si quis vspiam
 est, quem sui status minimè pariteat, me cum esse. Nullam enim
 rem possum optare de eis rebus, quæ ad sedandum animum per-
 tinent, quam non mihi penè vltro diuina bonitas obtulerit. Ab-
 sunt enim tibi, & eximij illi honores, & concursus hominum ne-
 gociorumque: quibus ego in rebus nullam vnquam partem
 bene vite repositam esse putavi. At multa ad sunt, quæ ego sta-
 tuo esse potiora: pax animi & tranquillitas, & mens mediocri-
 bus contenta rebus, tum amor cunctorum qui circum me sunt:
 imprimis verò studiorum, & literarum voluptas, ac delectatio:
 quæ & maxima est, & latam & rectam ad immortalitatem munit
 vitam. Denique si mihi vitæ ratio esset ex omnibus vna eligenda,
 ea quæ maximè faceret ad felicitatem: non videor aliam fuisse
 electuram, quam hanc quæ mihi singulari Dei beneficio nec opi-
 nati tributa est. Quamobrem redeundi istuc quidem meum
 nullum consilium est. Sed mens ceterè & voluntas summo Ponti-
 ficis & sanctæ istius sedis honori & auctoritati vehementer dedi-
 ta, inque imprimis peramans: quem ego patremque vna tuum
 vnum clarissimum, atque vniuersam familiam vestram, omni
 semper studio & obseruantia sum profecutus. Quia in sententia
 eorum quoad vitam permanebo: nec villo vnquam loco, aut se-
 des à me apostolica boni Episcopi, aut vos amicissimi ac bene-
 uolentissimi hominis officium requiritis. Vale. VI. Calend. Mar-
 tii. M. D. XXXI.

III.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARP.

Iohanni Saluato Cardinali S. P. D.

Cum in omnibus dictis factisque, quæ tu pro me vnquam,
 Curæ mecum egisti: tum verè in his præcipue literis, quas pro-
 xime accepisti, omnis tua humanitas patefacta mihi est, plena
 amicitia: erga me voluntatis. Nam & comprobatio tua mei
 de Paulo iudicij, vehementer grata mihi extitit. Et quod tu cum
 in amorem tuum, & in familiaritatem tam libenter receperis, id
 quoque intelligo meo amori te fuisse datum. Quamquam meum
 quidem de eo testimonium, illius actionibus, ingenio, mode-
 stia,

stia, apud te confirmatum esse summe gaudeo. Certè enim nemo est, aut omnino perpauci, quibus meas actiones atque consilia, æquè ac tibi probata esse cupiam: quem ego & propter insignem prudentiam, ac integritatem, omni honore cultuque: propter animum eximium erga me incredibilem quadam benevolentia prosequor, atque complector. Quod autem scribis gratum tibi à me fieri, quod nomen tuum meis scriptis concelebrare sim aggressus: non est de eo cur mihi gratiam debeas. Ego enim id reputans quod verum est, ex tuo nomine & commemoratione clarissimi atque ornatissimi viri, omni que virtute prestantissimi, non parum luminis in mea scripta derivatum: suisque negotiis non tam tui (non enim virtus tua eget testibus) quam mei honoris causa: atque ut litera mee, quæ sua sponte obliuiores sunt, tuæ & autoritatis, & laudis gloria illustrentur. Ne me tamen oblitum existimes velim eius orationis, quam habere tecum; cum tu apud nos Carpentoracli esses. Non enim in alio argumento nunc versor, illud propterea abiici, quod tibi ostenderam me suscepturum esse. Sed cum & difficilius illud opus & longioris multò temporis existeret, nostra autem festinatio amoris mei erga te aliquo iudicio tibi declarandi moram tantam non ferret: ad id elucubrandum me conuertii, quod videretur maturè confici posse. A quo tamen ipso & hincis appetitate, & tenuitate meæ valerudinis aliquandiu sum retardatus. Sed repetam cursum, ut opinor: hocque acrius instabo & connitari, quo maior mea cupiditas perficendi facta est. Tua in meæ fortissimi propensa beneficaque voluntas gratissima mihi est: eaque cumulum affert tuis erga me meritis, quibus iam plurimum sum obstrictus. Ego tuis literis serius respondi, quòd cum te Neapolim profectum esse constaret, de reditu tuo ad urbem nihil ante hoc tempus audieramus. Vale. IV. Calend. Aprilis, M. D. XXXVI.

IV.

IAC. SADOLETVS EPISC. CARPENT.
Alberto Pio Carporum Principi, S. P. D.

NOLLEM te existimare, aut negligentia fieri mea, aut obliuione nostræ veteris amicitia, ut raras ad te dem literas non enim ea causa est. Sed tui sæpenumero summa cum benevolentia memoriam recolens, habeo tamen & temporis, & valerudinis tuæ rationem. Nam & duriores adhuc res tuæ, quam tua virtus & dignitas postulabat, me sæpè conantem scribere retardarunt: non habentem præsertim opis atque auxilij aliquid, quod tibi possem afferre. Et inualerudo tua ita mihi molesta est, ut non tu